Handläggare
Investering
SFV
Jenny Bengtsson

Till
Styrelsen för Stockholm Vatten AB

Stockholms framtida vattenförsörjning

SFV Intagskriterier

FÖRSLAG TILL BESLUT

Styrelsen föreslås besluta

att godkänna det beskrivna arbetssättet för att inkludera projekt i program SFV

Christian Rockberger

Verkställande direktör

Jenny Bengtsson

Avdelningschef Investering

Programchef SFV

Bilaga: Projektportfölj SFV 2026-09-30

Bakgrund

För att omhänderta komplexiteten i investeringsbehovet och säkerställa att önskad nytta uppnås för helheten startade bolaget år 2018 program Stockholms Framtida Vattenförsörjning. Programmet omfattar mycket stora investeringar, som bolaget bedömer är nödvändiga för staden ur ett längre tidsperspektiv. Investeringarna har, både enskilt och sammantaget, stor påverkan på bolagets framtid, VA-taxan, samt hela Stockholms stads upplåning och ekonomi.

Sedan starten har programmet genomfört strategiska utredningar och samordnat ett 40-tal projekt. Omvärldens förutsättningar har dock ändrats under programmets gång. Därför beslutade styrelsen i juni 2024 om att uppdatera programbeställningen. Under åren 2024–2025 genomförde bolaget, utifrån styrelsens uppdrag, en översyn av tidigare gjorda ställningstaganden om framtidens dricksvattensystem.

En viktig styrande faktor för bolagets investeringar är valet av ambitionsnivå för dricksvattenförsörjningen. Styrelsen genomförde tillsammans med bolaget under augusti 2025 ett arbete där olika ambitionsnivåer och konsekvenserna av dessa, ur bland annat det ekonomiska perspektivet diskuterades och vägdes mot varandra

- Ambitionsnivå Minimum (17 mdkr)
- Ambitionsnivå Mellan (20 mdkr)
- Ambitionsnivå Utökad (40-60 mdkr)

Styrelsen fastställde ambitionsnivå ”Mellan” som gällande vilket motsvarar åtgärder om ca 20 mdkr att jämföra med ambitionsnivå Minimum eller Utökad. Ambitionsnivå ”Mellan” bedömdes bäst avvägt utifrån en balans mellan nytta och kostnad.

Styrelsen fastställde samtidigt att det finns behov av att kunna addera olika kompletterande investeringar till huvudalternativet "Mellan”, kallat ambitionsnivå ”Mellan Plus” och en styrning av programmet som medger tillräcklig flexibilitet för att möta förhållanden som nu inte är möjliga att förutse.

Utdrag ur styrelsens beslut av den 29 augusti 2025

> Den inriktning som ska beslutas senare under hösten 2025 avser investeringar som löpande ska ske under 30- 50 års tid. Styrelsen anser att det finns behov av att kunna addera olika kompletterande investeringar till huvudalternativet "Mellan". Den inriktning som styrelsen senare ska besluta om måste ha tillräcklig flexibilitet för att möta förhållanden som nu inte är möjliga att förutse, såsom högre befolkningstillväxt än den nu antagna eller större hänsyn till konsekvenser av klimatförändringar. Styrelsen uppdrar därför åt VD att i det kommande ärendet redovisa hur en sådan ordning kan utformas.

Baserat på fastställd ambitionsnivå genomfördes en uppdatering av programbeställningen under hösten 2025, vilken beslutades av Kommunfullmäktige i december 2025. Ramverken som låg till grund för programmet uppdaterades och utifrån det förändrade omvärldsläget uppdaterades även de drivande faktorerna som ligger till grund för programmet. Effektmålen omformulerades.

Som ett resultat av detta har även en översyn av projekten som ingår i programmet genomförts, Några projekt som inte längre faller inom ramen för beslutad ambitionsnivå eller effektmål har utgått.

Programmets genomförande sträcker sig fram till år 2050. Vissa åtgärder för att svara mot programmets effektmål är därför idag inte kända. I likhet med den justering som gjordes 2025, efter sju år, finns det anledning att tro att ytterligare justeringar kommer att göras under programmets återstående 24 år. Det kan bland annat handla om ytterligare krav på beredskap och säkerhet, förändrade kvalitetskrav på dricksvattnet, ändrad kvalitet eller temperatur på råvattnet, ökade krav på hur målen ska uppnås samt förväntad framtida vattenförbrukning.

Programmet för Stockholms framtida vattenförsörjning är inte ett investeringsprogram i traditionell mening där olika investeringsprojekt har kopplats samman till ett program och där programmet ansvarar för genomförandet av projekten. Programmet syftar istället till att konkretisera den fastställda ambitionsnivån (Mellan) för dricksvatten genom de effektmål som formulerats och ansvarar för att säkerställa att sammanhängande effekter och nyttor uppnås.

För att kunna jämföra de ekonomiska konsekvenserna av olika ambitionsnivåer har de olika exempelportföljerna av åtgärder som krävs för att uppnå varje nivå beräknats och värderats i 2025 års penningvärde. Enligt stadens tillämpningsanvisningar för större investeringar och förtydligat genom Kommunfullmäktiges beslut i december 2025 är det dock de enskilda investeringsprojekten som budgeteras och följs upp. De enskilda investeringsprojekten får även en budget i löpande penningvärde, och det är genom de enskilda investeringsbesluten som ekonomiska medel binds upp. Programmet är i detta avseende endast en övergripande förstudie och utredning för dricksvattenförsörjningen som endast belastat bolagets driftbudget. Inget investeringsbeslut har fattats för programmet SFV.

Programmet kommer under dess genomförandetid endast svara för en mindre del av bolagets samlade investeringar. Med de bedömningar av bolagets investeringsbehov om ca fem miljarder kronor per år som görs i dagsläget bedöms i genomsnitt ca en miljard kronor per år genomföras inom SFV sett över programperioden.

Bolaget anser dock att programmet utgör ett bra stöd även för investeringsprojekt som ligger utanför programmets ansvar. Det innebär att bolaget avser att pröva investeringar utifrån ambitionsnivån för programmet även om de inte faller inom programmets ansvar. Detta för att få en likartad bedömning inom hela vattenförsörjningen. I detta ärende redovisas de urvalskriterier och arbetssätt som bolaget avser att använda i prövningen av olika åtgärder.

Bolaget har sökt en modell som följer upp programmets måluppfyllelse utan att binda bolaget vid idag kända lösningar men som först ska tillämpas om upp till 20 år. Att idag konkretisera samtliga lösningsförslag riskerar att bolaget inte använder den vid genomförandetiden bästa lösningen och att den inte heller anpassats till framtida omvärldsfaktorer.

Tidigare beslut av relevans för programmets nuvarande utformning

- Fastställande av ambitionsnivå för bolagets dricksvattenförsörjning och program SFV - Bolagsstyrelsen 2025-08-29

- Reviderad programbeställning program SFV – Kommunfullmäktige 2025-12-15

ÄRENDET

Ärendet avser förslag till ordning och arbetssätt för hur enskilda åtgärder och projekt bedöms för eventuell inkludering i program SFV. Arbetssättet innebär värdering i tre led: övergripande ambitionsnivå för bolagets dricksvattenförsörjning, prioritering bland bolagets samlade åtgärdsbehov och specifika intagskriterier till programmet. Vid varje beslutspunkt i SVOA:s projektstyrningsmodell omvärderas inkluderingen på nytt utifrån den information som tillkommit under slutförd projektfas. Beslut kring inkludering och exkludering i programmet fattas av SFV styrgrupp.

Bild 1 Bolagets projektstyrningsmodell

Ambitionsnivå för dricksvatten

Första steget i bedömningen är att avgöra om åtgärden ligger inom den ambitionsnivå för dricksvatten som fastställdes av styrelsen för Stockholm Vatten AB den 29 augusti 2025:

> Systemet underhålls, reinvesteras och förnyas i sådan takt att dagens risknivå och funktion bibehålls för de flesta delar som ingår i programmet, men där kritiska risker med stor påverkan byggs bort och höjd tas för viss marginal.
>
> Ambitionsnivån möter vattenprognos 2050 ”Scenario Grund” med marginal 20%, dvs 534 000 m3/d (504 000 m3/d +/- 30 000 m3/d).

Om projektet exempelvis innebär att en kritisk risk med stor påverkan byggs bort, eller om åtgärden bidrar till att uppnå kapacitetskravet i ambitionsnivån, är projektet godkänt för att gå vidare till nästa steg och kan ingå i SFV ur ett ambitionsnivå-perspektiv.

En åtgärd som *inte* ligger inom ambitionsnivån för dricksvatten kan inte ingå i SFV men inte heller i bolagets övriga åtgärder under den period den fastställda ambitionsnivån är gällande.

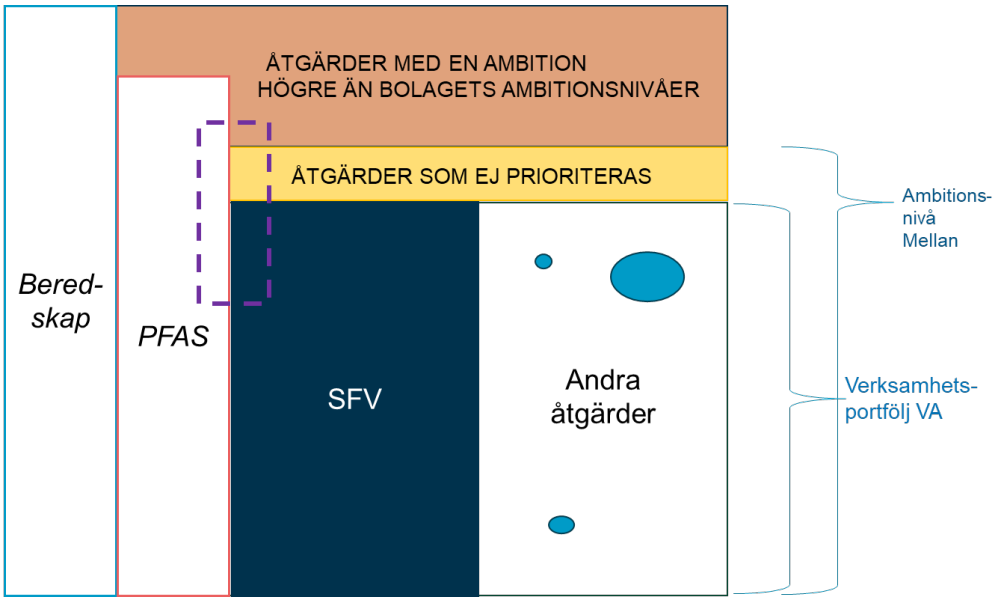

Bild2 Illustration ambitionsnivå och prioriterad portfölj av åtgärder

Prioritering

I nästa steg prövas åtgärden mot övriga av bolagets och specifikt VA-verksamhetens samlade behov. För att det föreslagna projektet ska gå vidare till att vara en del av SFV, ska det också vara prioriterat att genomföra enligt den övergripande prioritering, där behov/projekt inom VA-verksamheten vägs mot varandra. Om projektet anses prioriterat att genomföra ställt mot andra är det godkänt att ingå i SFV ur ett prioriteringsperspektiv.

	Investeringsdrivkraft							Konsekvensanalys		
	Bibehålla			Utveckla			Exploatering			
Projekt	Säkerställa leverans	Arbetsmiljö	Kvalitet- och tillståndsrisk	Kostnads-effektiviseringar	Kvalitets-förbättringar	Kapacitets-höjande		Angelägenhet	System-påverkan	Ekonomisk effekt
Projekt 1	hög	N/A	låg	låg	N/A	hög	N/A	hög	hög	N/A
Projekt 2	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	låg	låg	låg
Projekt 3	mellan	N/A	N/A	låg	N/A	låg	hög	hög	låg	låg
Projekt 4	låg	låg	hög	N/A	mellan	N/A	N/A	låg	låg	låg
Projekt 5	N/A	hög	mellan	N/A	N/A	låg	N/A	låg	mellan	hög
Projekt 6	mellan	N/A	N/A	mellan	N/A	N/A	N/A	låg	låg	N/A
Projekt 7	N/A	N/A	N/A	N/A	hög	N/A	hög	låg	låg	mellan
Projekt 8	N/A	N/A	N/A	låg	låg	N/A	N/A	låg	låg	N/A
Projekt 9	mellan	låg	mellan	N/A	N/A	hög	hög	låg	hög	låg
Projekt 10	mellan	N/A	hög	låg	N/A	N/A	N/A	mellan	mellan	N/A
Projekt 11	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	mellan	N/A	mellan	mellan	mellan

Bild2 Illustration prioriteringsmatris behov och projekt inom VA

Intagskriterier i programbeställning

I reviderad programbeställning SFV som fastställdes av Kommunfullmäktige 2025-12-15 finns kriterier för vad som ska ingå i programmet och inte.

Programmet ska ansvara för att säkerställa sammanhängande effekter. Programmets åtgärder väljs utifrån två kriterier. Dels att de bidrar till att uppfylla effektmålen. Dels att de också kräver en högre nivå av samordning och styrning.

I programmet *ingår* ansvar för de åtgärder som genomförs för att uppnå programmets effektmål för dricksvattenssystemets ingående delar enligt nedan.

- Vattenverk
- • Huvudvattenledningsnät i normalzon
- • Reservoarer

I programmet *ingår inte*:

- Tryckstegringsstationer
- Avlopp
- Dagvatten
- Nödvatten
- Huvudvattenledningar utanför normalzon
- Andra vattenledningar än huvudvattenledningar
- Avtalskundsfrågor
- Andra åtgärder på dricksvattensystemets delar såsom vattenverk, huvudvattenledningsnät i normalzon och reservoarer vilka inte direkt omfattas av programmets effektmål

I programmet ingår inte heller åtgärder såsom investeringar, reinvesteringar och underhåll eller andra åtgärder vilka inte ges någon synergieffekt av att drivas i programform, även om de på övergripande nivå kan ses som en del i att uppfylla programmets effektmål.

Om ett projekt uppfyller inkluderingskriterier från programbeställningen, och inte exkluderas utifrån de avgränsningar som beskrivs, är det godkänt att ingå i program SFV utifrån programbeställningens perspektiv.

Applicering av arbetssättet

Arbete pågår med att applicera arbetssättet på programmets hela omfattning. Nedan följer tre exempel på hur kriterierna hittills har applicerats. Samtliga i programmet ingående åtgärder/projekt har vid dags dato inte hanterats, det pågår ett större arbete med behovsvärdering ur ett hydraliskt perspektiv för VA-systemet som helhet vilket förväntas få inverkan på vilka åtgärder som kommer att vara prioriterade under perioden till och med 2050.

Projekt	I linje med ambitionsnivå för dricksvatten	Prioriterat att genomföra för VA-verksamheten	Kriterier i program-beställning	Resultat
Källbrink - Långsjöparken	Ja	Ja	Uppfyller	Inkluderas
Ställverk Norsborg	Ja	Ja	**Uppfyller EJ**	**Inkluderas EJ**
Vårby-Långsjön	**Överskrider**	**Nej**	Uppfyller	**Inkluderas EJ**

Vårby-Långsjön är ett exempel på ett projekt som skulle bidra till programmets effektmål att öka robustheten i huvudledningsnätet i normalzon, och därmed hade kunnat inkluderas i programmet om man bara utgick från de specifika kriterierna i programbeställningen. Dock är ökningen i robusthet inte i linje med ambitionsnivån för dricksvatten. Ambitionsnivåerna innefattar inte längre strategierna i Regional vattenförsörjningsplan för Stockholms län, vilka var projektets syfte att leva upp till. Projektet prioriteras även ned ställt mot andra inom VA-verksamheten eftersom andra projekt bedöms ge bättre effekt av nedlagda medel, vilket innebär att även om det rymts inom ambitionsnivå hade det inte gått vidare mot inkludering i SFV i nuläget.

Ställverk Norsborg är ett exempel på ett projekt som är i linje med ambitionsnivå dricksvatten, och även prioriterat inom VA-verksamheten, men som inte faller inom programbeställning SFV. Det kommer därför att genomföras inom SVOA, men inte som en del av program SFV.

Källbrink-Långsjöparken är ett exempel på ett projekt som uppfyller alla tre kriterier och därmed inkluderas i program SFV.

Inom bolaget pågår sedan slutet av 2025 ett omfattande arbete med behovsutredning och systemanalys ur bland annat ett hydrauliskt perspektiv avseende dricksvattenförsörjningen. Resultatet av utredningen förväntas ge stöd för att identifiera möjliga, viktiga och i vissa fall nödvändiga åtgärder för att säkra dricksvattenförsörjningen över tid, och ligga till grund för vägval och prioriteringar för bolaget. Utredningen planeras att vara klar under slutet av 2026. Då resultatet eventuellt kommer att påverka vilka åtgärder som är prioriterade att genomföra inom SFV avvaktar bolaget med att slutligt presentera en uppdaterad projektportfölj för SFV-programmet till dess att utredningen är klar och de nu ingående projekten kunnat värderas utifrån resultatet. Detta förväntas bli under första kvartalet 2027.

Beslutsgång för inkludering och exkludering i enskilda projekt i program SFV

Det är bolagets VD med stöd av styrgruppen för SFV som fattar beslut om att inkludera och exkludera ett projekt i SFV-programmet.

I beslutsunderlaget presenteras hur åtgärden/projektet värderas ställt mot ambitionsnivå, prioritering och intagskriterier, tillsammans med en analys av konsekvenserna för programmet som helhet av att inkludera ytterligare ett projekt. En omprioritering av åtgärderna inom programmet kan behöva göras, och även konsekvenserna för bolaget av en sådan omprioritering behöver belysas inför ett beslut om inkludering eller exkludering.

Uppföljning och rapportering

Bolaget avser att följa upp varje enskilt investeringsprojekt enligt stadens regelverk, med huvudsakliga rapporteringstillfällen tre gånger per år i samband med tertialrapporter. Investeringsprojekt över en miljard kronor hanteras i styrgruppen för SFV och rapporteras i särskild ordning en gång per år i enlighet med stadens regelverk.

Översyn av programbeställningen

Programbeställningen gäller för tiden fram till programmets avslut 2050, men bolaget kommer regelbundet att se över programbeställning tillsammans med ambitionsnivåerna med ett intervall om 5 – 8 år.

Det är ett naturligt och viktigt arbetssätt med systematisk, regelbunden översyn för att säkerställa bibehållen aktualitet och för att möta eventuella framtida ändringar i vattenprognos, krav på robusthet, redundans och förutsättningar för bolaget

- Ur KFs beslut:

Programmet ska ses som ett stöd för de investeringar som ingår, men det är de enskilda investeringsbesluten som blir bindande. Det möjliggör en framtida flexibilitet och exempelvis adderar till effekter. Det är även naturligt att programmet prövas i sin helhet, och om behov finns revideras, vart femte år.

Aktuell projektportfölj

Det är i dagsläget 29 olika åtgärder och projekt samt 15 st avslutade som ingår i portföljen för SFV med en sammanlagd indikativ investeringsbudget om 15,5 mdkr i dagens penningvärde. Lovö Södra är den enskilt största investeringen med en indikativ budget i spannet 7-10 mdkr.

Portföljen är under utvärdering och en justerad lista över projekt som ingår i SFV kommer att fastställas under våren 2027.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av program SFV i samråd med VA-avdelningen och hanterats i styrgruppen för SFV.

SLUT

STOCKHOLM VATTEN OCH AVFALL

Projektportfölj SFV 2026-10-31

Projekt per beslutsstatus	slutad Gällande Budget (	Totalt Utfall (kr)	Total Prognos Investering (kr)
Initiera	**-**	**-**	**30 000 000**
SFV Lovö VV - Utgående ledningar	-	-	30 000 000
Utredningsbeslut	**-**	**-**	**9 008 000 000**
SFV Tellusborgsvägen-Trekanten			220 000 000
SFV Björnkullas reservoar			74 000 000
SFV Brostugans väg - Nockebysundet			160 000 000
SFV Lovö Södra	-	-	8 082 000 000
SFV Nockebysundet	-	-	-
SFV Nytt råvattenintag till Norsborg från Södra Björkfjärden			
SFV Stuvstas reservoar			50 000 000
SFV Sätras reservoar			140 000 000
SFV Tallkrogens reservoar			112 000 000
SFV Trekanten 3 o 4 mark fastig köp för ny framtida utbygnad av reservoar			20 000 000
SFV Vanadisreservoaren etapp 2			150 000 000
Inriktningsbeslut	**119 000 000**	**74 865 678**	**1 941 441 185**
SFV Fornborgens reservoar etapp 2	10 000 000	6 704 428	149 552 999
SFV Lovö-Trekanten del Lovö VV - Drottningholmssundet	34 000 000	33 473 102	730 000 000
SFV Ugglevikens reservoar	75 000 000	34 688 148	1 061 888 186
Genomförandebeslut	**3 739 400 000**	**1 590 657 375**	**3 809 880 109**
SFV Förberedande arbeten Nya långsamfilter Norsborg	6 900 000	7 489 731	7 489 731
SFV Högdalens reservoar	245 000 000	128 746 668	249 059 653
SFV Källbrink - Långsjöparken	444 000 000	76 658 336	582 774 974
SFV Lovö-Trekanten del Drottningholmssundet	160 000 000	152 446 924	156 084 564
SFV Lovö-Trekanten del Kärsön	45 000 000	23 357 896	73 022 818
SFV Norsborg VV-Alby	661 000 000	65 627 949	668 034 428
SFV Nya långsamfilter Norsborg	615 000 000	326 461 595	431 044 858
SFV Renvattenpumpverk 0 Norsborgs vattenverk	17 500 000	16 125 291	17 646 242
SFV Tallidalen - Jeriko TS DN1200	95 000 000	91 036 045	92 235 951
SFV Tenstareservoaren	720 000 000	57 863 403	719 547 148
SFV Trekantens reservoar	530 000 000	458 684 288	625 507 628
SFV Västra verkets snabbfilterbottnar med underspolning	200 000 000	186 159 248	187 432 113
Genomförandebeslut - Rev	**85 700 000**	**66 521 616**	**69 813 740**
SFV Byte av UV-aggregat 6AB Lovö	38 000 000	28 811 966	32 112 934
SFV Råvattenpumpar Östra Norsborg	47 700 000	37 709 649	37 700 806
Avslutad	**429 800 000**	**397 892 352**	**397 981 342**
Fornborgens reservoar, etapp 1	16 500 000	16 283 649	16 283 649
Grantorp antennmast	2 000 000	546 261	546 261
HV600, Bergavägen - TS Grantorp	87 000 000	59 443 964	59 443 964
Lovö renovering/ombyggnad av 1933-års filterbyggnad	100 000 000	99 023 948	99 303 732
Långsamfilter renovering standardisering	6 600 000	6 473 801	6 473 801
Lännareservoaren	105 000 000	104 078 615	104 079 024
Pilotanläggningar Lovö Södra	20 000 000	15 515 391	14 539 272
Sanering Fornborgen	2 000 000	1 630 643	1 630 643
Sanering Lännareservoaren	7 500 000	7 595 887	7 595 887
SFV Förberedande säkring av tunnel östra Norsbor	4 300 000	15 068 519	15 114 917
Trekanten antenntorn	6 000 000	6 000 000	6 000 000
Trekanten förberedande arbeten	23 000 000	23 006 944	23 006 944
Trekanten södra utbyte fog	24 500 000	24 668 616	24 668 616
Uppgradering av UV-aggregat 4A-B Lovö	8 400 000	7 355 261	8 093 779
Vanadisreservoaren, etapp 1	17 000 000	11 200 853	11 200 853
Totalsumma	**4 373 900 000**	**2 129 937 021**	**15 257 116 376**